

Güç Aktarma Organları

ÇALIŞMA PRENSİBİ :

Motor yakıttan elde ettiği ısı enerjisiyle gücünü kavrama (debriyaj) aracılığı ile vites kutusuna aktarır. Vites kutusu motordan gelen hareketi şafta, şaft diferansiyele, diferansiyel aksa ve aks tekerlere iletir. Böylece araç hareket eder ve mekanik enerji yani hareket enerjisi elde edilmiş olur.

Motorun gücünü aktardığı organlara aktarma organları denir.

Şekildende görüleceğe üzere aktarma organları sırası ;

Kavrama (Debriyaj), Vites kutusu, Şaft, Diferansiyel, Aks, Tekerlekler şeklindedir.

VİTES KUTUSU :

Aracın hızını ve torkunu ayarlayan aktarma organıdır.

Araca ileri ve geri hareket sağlar.

Vites kutusunun bakımı yapılırken yağına bakılır.

ŞAFT :

Motordan (Vites kutusundan) gelen hareketi diferansiyele iletir.

DİFERANSİYEL:

Motorun hareketini tekerleklerle iletir.

Vites kutusundan gelen hareketi akslara iletir.

Şaft almış olduğu hareketi 90 derece çevirip akslara iletir.

Virajda çekici tekerleklerin farklı hızlarda dönmesini sağlar.

AKS :

Diferansiyelin hareketini tekerleklerle ileten parçadır.

KAVRAMA (DEBRİYAJ) :

Vites değiştirme imkanı sağlayan aktarma organıdır.

Motorun hareketini vites kutusuna iletir ya da keser.

Motor ile vites kutusu arasındadır.

Debriyaj kaçırıyorsa sebebi debriyaj balatasının yağlanmış veya aşınmış olmasıdır.

Debriyaj balatasının aşınmasının sebebi araç hareket halinde iken sürekli yarım debriyaj yada tam debriyaj yapmaktır.

Taşıt hareket halinde iken debriyaj pedalına yarım basılırsa debriyaj bilyesi bozulur.

Ani ve sert kalkışlarda debriyaj balatasının sıyrılarak aşınmasına sebep olur.

Debriyaj teli kopmuş ise araç vitesine geçmez.

TEKERLEKLER :

Araçta lastiklerin görevi frenleme performansını arttırmaktır.

Üzerindeki rakamlar lastiklerin ebadını belirtir.

Lastikler araca binileceği zaman kontrol edilmelidirler.

Aracın lastiği kontrol edilirken hava basıncına, dış derinliğine ve hasarlı olup olmadığına bakılmalıdır.

Araç lastikleri yetersiz şişirilmiş ise; lastik kenarları çabuk aşınır ve yakıt tüketimi artar.

Lastik havalarının az olması direksiyonun zor dönmesinde yol açar.

Araç lastiklerinin havası normalden fazla olursa; orta kısmı aşınır, titremeler olur dolayısıyla sürüş konforu azalır.

Araç lastiklerinden biri yeni, diğeri eski veya lastik hava basınçları farklı ise araç bir tarafa çeker.

Eski ve aşınmış lastiklerin kullanılması özellikle yağışlı havalarda kaza tehlikesini artırır.

Karlı ve buzlu yollarda çekici lastiklerin ikisine zincir takılır.

Lastik değiştirmek için krika ile aracı kaldırırken aracın hareket etmesini engellemek için el freni çekilmeli ve tekerleklere takoz konulmalıdır.

GENEL BİLGİLER :

Aracın ilk çalıştırılması esnasında, bir miktar gaz verildikten sonra debriyaja basılmasında fayda vardır.

Vites değiştirilirken debriyaja basılır.

Aracı harekete geçirmek için debriyaj pedalı yavaşça bırakılırken gaza basılır.

Araç hareket ettirilmek istendiğinde harekete geçmiyor zorlanıyorsa el freni çekili unutulmuştur.

Vites değiştirirken ses geliyorsa debriyaja tam basılmamıştır.

Araç geri vitesine geçmiyorsa, ayak debriyaj pedalından çekilir ve yeniden basılır.

Aracı durdurmak için debriyaj ile frene birlikte basılır.

Hareket halindeyken aracın hızını azaltmak için sadece frene basılır. Hızı azaltmak için frenleme anında debriyaja basılması uygun değildir.

Boğulmuş motoru çalıştırmak için sonuna kadar gaz pedalına basılır.